

ALEN T. PISEGIR

VEŠTAC

ENCYKLOPEDIJA

ILUSTROVAN I DEŠIFROVAN UNIVERZUM
ANDŽEJA SAPKOVSKOG

Čarobna knjiga

M.
21.

Sadržaj

Konjunkcija sfera.....	4
Opšta diplomacija.....	6
Edirn	6
Cidaris	6
Cintra.....	7
Kedven	8
Kovir i Povis	8
Lirija i Rivija.....	9
Nilfgard	10
Redanja	11
Skelig	11
Temerija.....	12
Tusen	12
Ličnosti.....	14
Angulema.....	16
Avalak'h.....	18
Borh, Tri Čavke	20
Ciri.....	22
Dajkstra	26
Dudu.....	28
Emhir var Emreis.....	30
Eredin Break Glas.....	32
Etna.....	34
Filipa Ejlhart	36
Frančeska Findaber	38
Fringila Vigo	40
Geralt iz Rivije	42
Jarpen Zigrin	46
Jenefer.....	48
Kahir.....	52
Kalante.....	54
Keira Mec	56
Kralj Vilovnjaka	58
Leo Bonhart.....	60
Lita Nejd	62
Milva	64
Mišovor	66
Neneke	68

Neven	70
Pacovi	74
Paveta	75
Regis	78
Renfri.....	80
Rjens	82
Tris Merigold.....	84
Vesemir	86
Vilgefors	88
Visegerd	90
Visena	92
Vizigota	94
Zoltan Čivaj	96

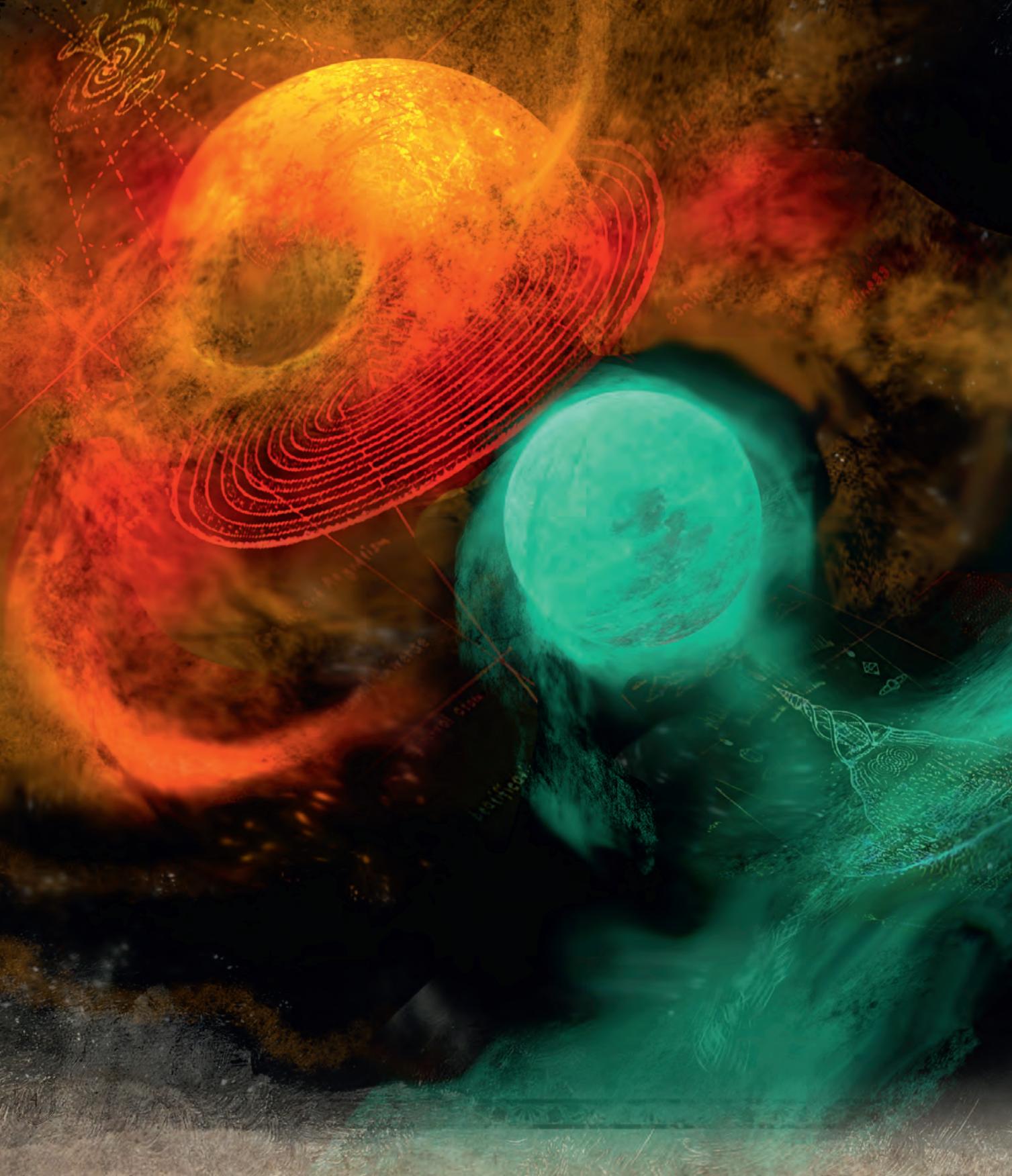
Stvorenja..... 98

Aguara.....	100
Barbegazi.....	102
Bazilisk	104
Duh	106
Gul	108
Hrastostvor	110
Kikimora	112
Klepac	114
Kokatriks	116
Košćej	118
Maglinjak	120
Mantikora	122
Silvan	124
Sirena	126
Skolopendromorf	128
Striga	130
Trol	132
Vampir	134
Viverna	136
Vretenica	138
Vukodlak	140
Zmaj	142
Zojgl	144
Živa	146

Knjige iz Sage..... 148

Cilj ovog dela je da opiše i poveže ličnosti, stvorenja i univerzum koji je stvorio Andžej Sapkovski. Na početku svakog zapisa nalazi se citat izvučen iz romana i novela o Veštu. Međutim, autor je dao sve od sebe da precizno opiše Veščev svet, a da pritom ne otkrije elemente ključne za razotkrivanje glavnih intrig u romanima. Neki zapleti iz *Lastavičje kule* i *Gospe od jezera* namerno nisu ni spomenuti.

Konjunkcija sfera

Pre mnogo vekova, Ard Gaet, Dveri Svetova, isplele su mrežu nevidljivih spona između različitih svetova. Samo oni koji su poznavali Haos i vladali njime mogli su da se posluže tom mrežom i da putuju od jedne do druge naseljive sfere. Tako su se Aeni, vilenjaci, iskricali na kontinent, sišavši sa svoje sedefne lađe, i tako su se susreli sa njegovim starosedecima: patuljcima, gnomima, vranima i bobolacima. Pridošlice su naselile regiju, ali, uprkos sukobima, nije izbio rat. Mir i ravnoteža održavani su više od hiljadu godina. A onda se dogodila kataklizma poznata kao Konjunkcija sfera. Taj događaj otvorio je različite vremenske pukotine između svetova, što je izazvalo nemerljive gubitke. Kroz te pukotine provukao se Haos i osvojio je univerzum u kom ranije nije postojala nikakva magija. Brojna čudovišta provukla su se između granica svetova. I ljudska bića pristigla su na kontinent zahvaljujući toj katastrofi. Tako je počelo novo doba u kom su se ljudi umnožavali i širili se po zemlji. Doba osvajanja, sukoba, ratova i strahova.

Edirn

VLADAR: Demavend III

GLAVNI GRAD: Vengerberg

VALUTA: marka

ZNAČAJNA MESTA: Aldersberg, Ejsenlan, Guleta

Kraljevstvo Edirn je pretežno poljoprivredno područje, smešteno istočno od planine Mahakam i severno od Lirije i Rivije.

Na severoistoku proteže se čuvena

Cvetna dolina, Dol Blatana, koja se tokom ratova vraća vilenjacima.

Glavni grad ove zemlje je Vengerberg, a valuta marka. Na čelu monarhije je

kralj Demavend III, sin Virfurila. U stalnom je sukobu sa kraljevstvom Kedven i njegovim vladarom Henseltom, zbog Gornjeg Edirna, poznatog kao Donja Marhija. Edirn učestvuje u ratu protiv nilfgardskog osvajača, ali kraljevstvo je potučeno nešto posle ustanka na ostrvu Taned.

Eidaris

VLADAR: Etain

GLAVNI GRAD: Cidaris

VALUTA: kruna

ZNAČAJNA MESTA: Bremervord,

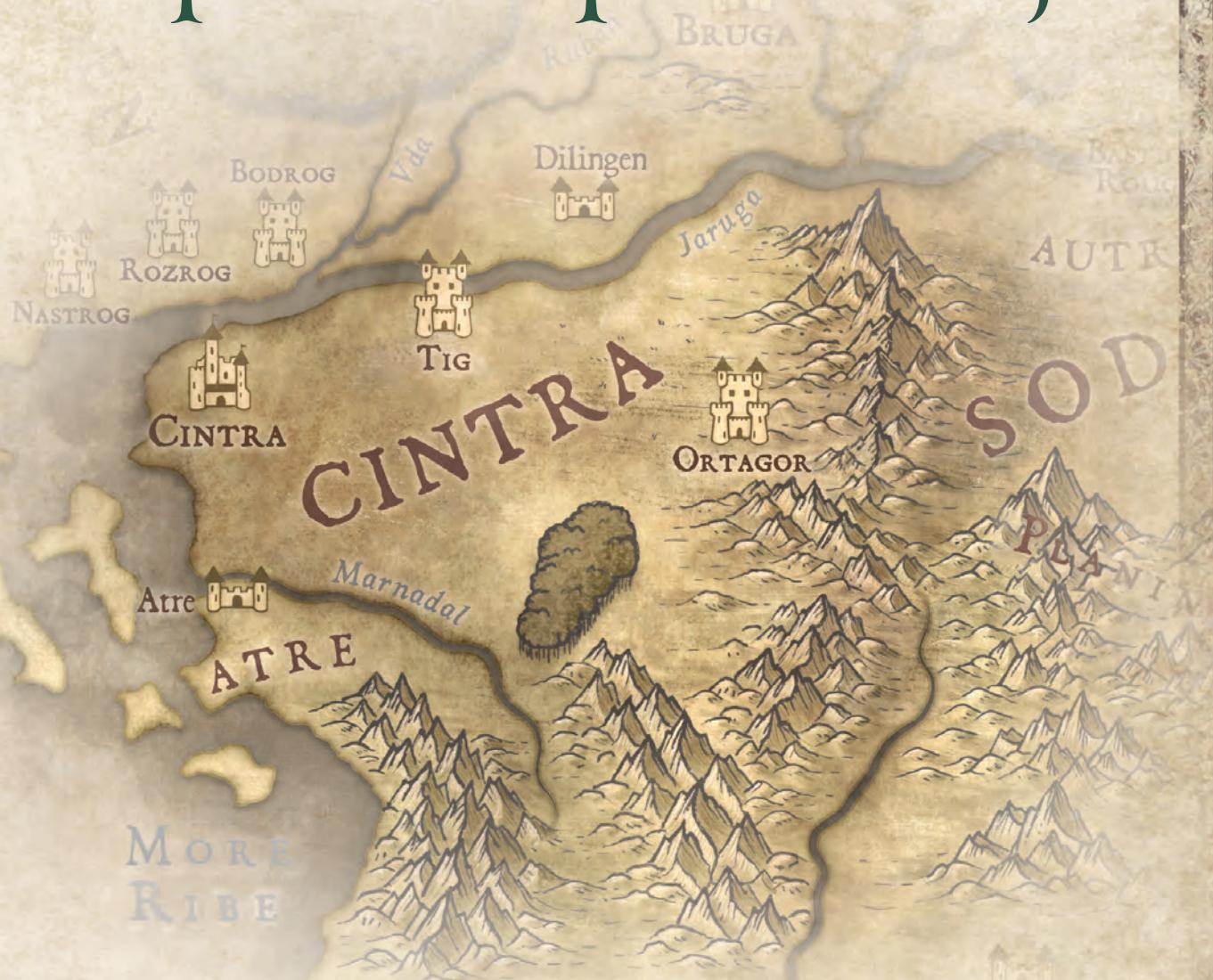
Kerak, Vola

Cidaris je malo kraljevstvo koje se nalazi na jednom poluostrvu u Severnom moru, odvojenom od Verdena, na jugu, rekom Adalatom. Ekonomija te zemlje počiva na morskim bogatstvima, ribolovu kao glavnom načinu snabdevanja hranom, kao i na brodogradnji. Zemlju vodi Etain, a glavni grad

kraljevstva zove se Cidaris. Zvanična valuta je kruna, a kao sitan novac koriste se bakrenjaci. Tokom rata brojni trgovci prolaze kroz trgovачku luku Cidaris, neki čak dolaze iz Nilfgarda.

Opšta diplomatija

Cintra

VLADAR: Kalante Fiona Rijanon

GLAVNI GRAD: Cintra

VALUTA: dukat

ZNAČAJNA MESTA: Atre, Tig

Smeštena južno od Verdene i Jaruge, Cintra je strateška tačka prolaza ka severu. Pod vladavinom kraljice Kalante Fione Rijanon, koja je na vlast došla nakon smrti svog muža

Regnera od Ebinga, to je moćno i prosperitetno kraljevstvo na severu. Glavni grad takođe se zove Cintra, a valuta je dukat. Kad Nilfgard napadne, prva bitka odigraće se nedaleko od prestonice, u dolini Marnadal. Nažalost, odbrana je potučena, Kalante se ubila, označivši time prvi poraz Severnih kraljevstava. Cirila Fiona Elen Rijanon zakonita je naslednica krune.

Kedven

VLADAR: Henselt

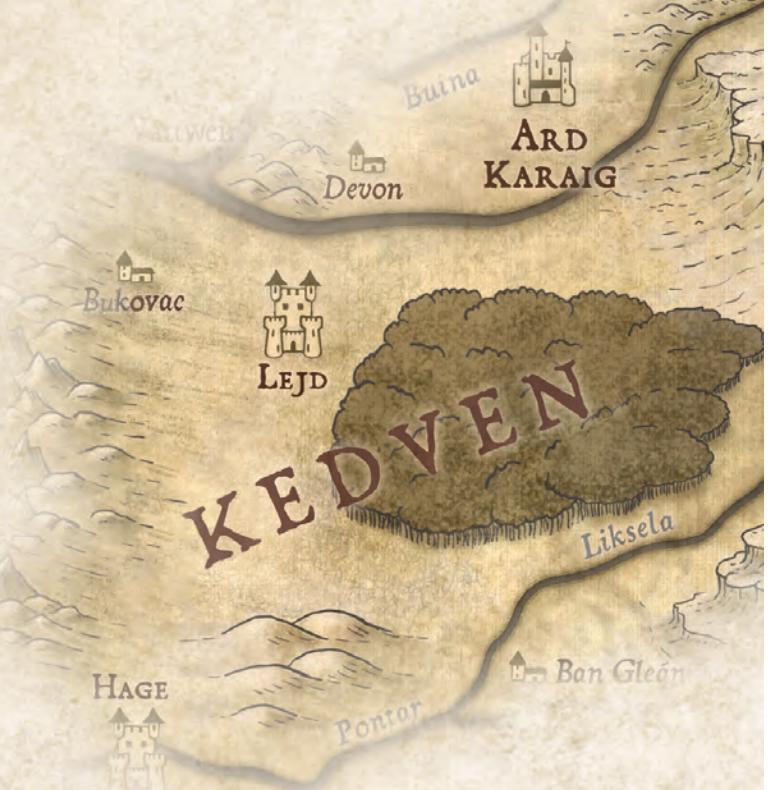
GLAVNI GRAD: Ard Karaig

VALUTA: dukat

ZNAČAJNI GRADOVI: Ban Ard, Ban Glean,
Kaer Morhen, Lejd

Kedven je najveće kraljevstvo na severu. Smešteno na severoistoku kontinenta, sa zapadne strane oivičeno je brdom Velika vetruska, a na istoku Modrim planinama. U skladu sa geografskim položajem, ovde vlada pretežno hladna klima. Na čelu kraljevstva, čija je prestonica Arad Karaig, a valuta dukat, nalazi se Henselt. Kako se povećava broj komandosa Skoja'tela, ovo kraljevstvo postaje sve više neprijateljski nastrojeno prema bićima koja nisu ljudi. Kralj je, takođe, u sukobu sa Demavendom od Edirna zbog Donje Marhije, oko koje ne prestaju da se svadaju. U Kedvenu se nalazi

Ban Ard, Čarobnjačka akademija. Ovde se, u podnožju planine Dragon, prema severnoj granici, nalazi i Kaer Morhen, domen veštaca.

Kovir i Povis

Kovir i Povis povezani su u takozvanu realnu uniju. Smešteni na dalekom severu, predstavljaju, posle Mahakama, najznačajnijeg izvoznika minerala na

kontinentu. Drže više od 90 odsto proizvodnje zlata. Na čelu ovog bogatog kraljevstva, čija je

letnja prestonica Pont Vanis, a zimska Lan Ekseter, nalazi se Esterad Tisen. On mnogo drži do nezavisnosti nacije, posebno zbog toga što je mladost proveo u egzilu. Kovir i Povis tražili su da ostanu neutralni u sukobima koji su uznemirili Severna kraljevstva. Međutim, zadržali su dobre odnose sa Nilfgardom, upravo zbog izvoza.

VLADAR: Esterad Tisen

GLAVNI GRAD: Pont Vanis i Lan Ekseter

VALUTA: marka i besant

ZNAČAJNI GRADOVI: Aed Ginvael, Rakverelin, Tridam

Lirija i Rivija

VLADAR: Meve

GLAVNI GRAD: Lirija i Rivija

VALUTA: dukat

VAŽNI GRADOVI: Skala, Spala

Kraljevstvo Lirije i Rivije, smešteno severno od Jaruge, jeste realna unija. Nalazi se na putu ka severu, nakon Dol Angre a pre Edirna. Na čelu države je Meve. S nadimkom „Bela Kraljica“, koji su joj dali njeni vojnici, borbena

je i ne okleva da i sama krene u napad, ako zapreti opasnost. Suočena s napredovanjem Nilgardijaca, povela je svoje ratnike u bitku da bi sačuvali bezbednost svog naroda. Održava dobre odnose sa Edirnom i kraljem Demavendom, što je prednost, s obzirom na njihovu blizinu i stratešku važnost koju imaju tvrđave Lirije i Rivije.

Nilfgard

Nilfgard je moćno i drevno carstvo, građeno vekovima, na obalama reke Albe. Predvođena Emhirom var Emreisom, „Belim Plamenom Koji Igra na Kurganima Neprijatelja“, to je ambiciozna nacija sa osvajačkim pretenzijama, koja teži da potčini Severna kraljevstva. Dijalekat koji se govori u carstvu nastao je iz hen lingea, vilenjačkog jezika. Nilfgard raspolaže brojnim resursima, materijalnim i vojnim,

VLADAR: Emhir var Emreis

GLAVNI GRAD: Nilfgard

VALUTA: floren

VAŽNIJA MESTA: Darn Difra, Darn Ruah, Darn Rovan, Vikovar

koji mu omogućavaju da brzo širi svoj uticaj. Nepokornost, neuspeh i pokazivanje osećanja najveća su sramota u ovom carstvu.

Redanja

VLADAR: Vizimir II

GLAVNI GRAD: Tretgor

VALUTA: novigradska kruna

VAŽNJA MESTA: Ćelava Vrška,

Murivel, Oksenfurt, Pjana

Smešteno zapadno od Velike Vrške, kraljevstvo Redanja prostire se do Severnog mora i zaliva Praksedi. Glavni grad je Tretgor, a valuta novigradska kruna. Slavni slobodni grad jedan je od najbogatijih trgovačkih centara na kontinentu. Kraljevstvo održava važne veze sa čarobnjacima koji su u kraljevskom savetu, a ima i mrežu veoma spretnih špijuna, predvođenih Sigismundom Dajkstrom. Odnosi između Redanje i Temerije komplikovani su još od drevnih vremena, između ostalog i zbog toga što je Foltest odbio da se oženi čerkom Vizimira II, pošto je bio općinjen svojom sestrom Adom. Tokom godina razmirice su se samo nizale,

a s vremenom su se kao glavne jabuke razdora iskristalisali zaliv Pontar, glavni trgovачki rečni tokovi i carinske takse.

ARHipelag Skelig

VLADAR: Bran

GLAVNI GRAD: Kaer Trold

VALUTA: dukat

ZNAČAJNJA MESTA: Hindar, Kaer Hemdal

Skelig

Skelig je brdoviti arhipelag smešten na zapadu kontinenta, između Velikog i Severnog mora. Sastoji se iz šest ostrva: Ard Skelig, na kom se nalazi Kaer Trold, An Skelig, Faro, Hindarsfjal, Spikerog i Undvik. Region živi pretežno od ribolova i pomorske trgovine s drugim kraljevstvima. Skelig je izborna monarhija, što znači da je Bran, aktuelni kralj, bio izabran od strane klanova sa ostrva. Klima je surova, arhipelag je izložen vetrovima, a stanovnici su krvoločni ratnici. Oružane snage su pretežno sastavljene od mornara koji plove u dakarima. Arhipelag ima dobre odnose sa Cintrom, posebno otkako je sklopljen savez između kraljice Kalante i Ejsta Tursea, kraljevog brata.

Temerija

VLADAR: Foltest

GLAVNI GRAD: Vizima

VALUTA: oren

VAŽNI GRADOVI: Anhor, Dorijan, Gors Velen, Maribor, Majena

Zahvaljujući središnjoj poziciji s mnogobrojnim granicama, Temerija je jedno od najmoćnijih severnih kraljevstava. Među neposrednim susedima ove države nalaze se Cidaris i Verden, sa Brokilonskom šumom na zapadu, Redanjom na severu, Mahakamom na istoku i Sodenom na jugu. Kraljevstvom upravlja Foltest, koji je, odbivši da za ženu uzme čerku Vizimira Drugog od Redanje, izazvao zahlađenje odnosa između dva kraljevstva. Kralj je u stvari bio zaljubljen u svoju sestru Adu, kojom je želeo da se oženi pre nego što ona ne izdahne u postelji. Temerija ima moćne vojne snage, zahvaljujući kojima kraljevstvo igra glavnu ulogu u ratu protiv Nilfgarda.

Tusen

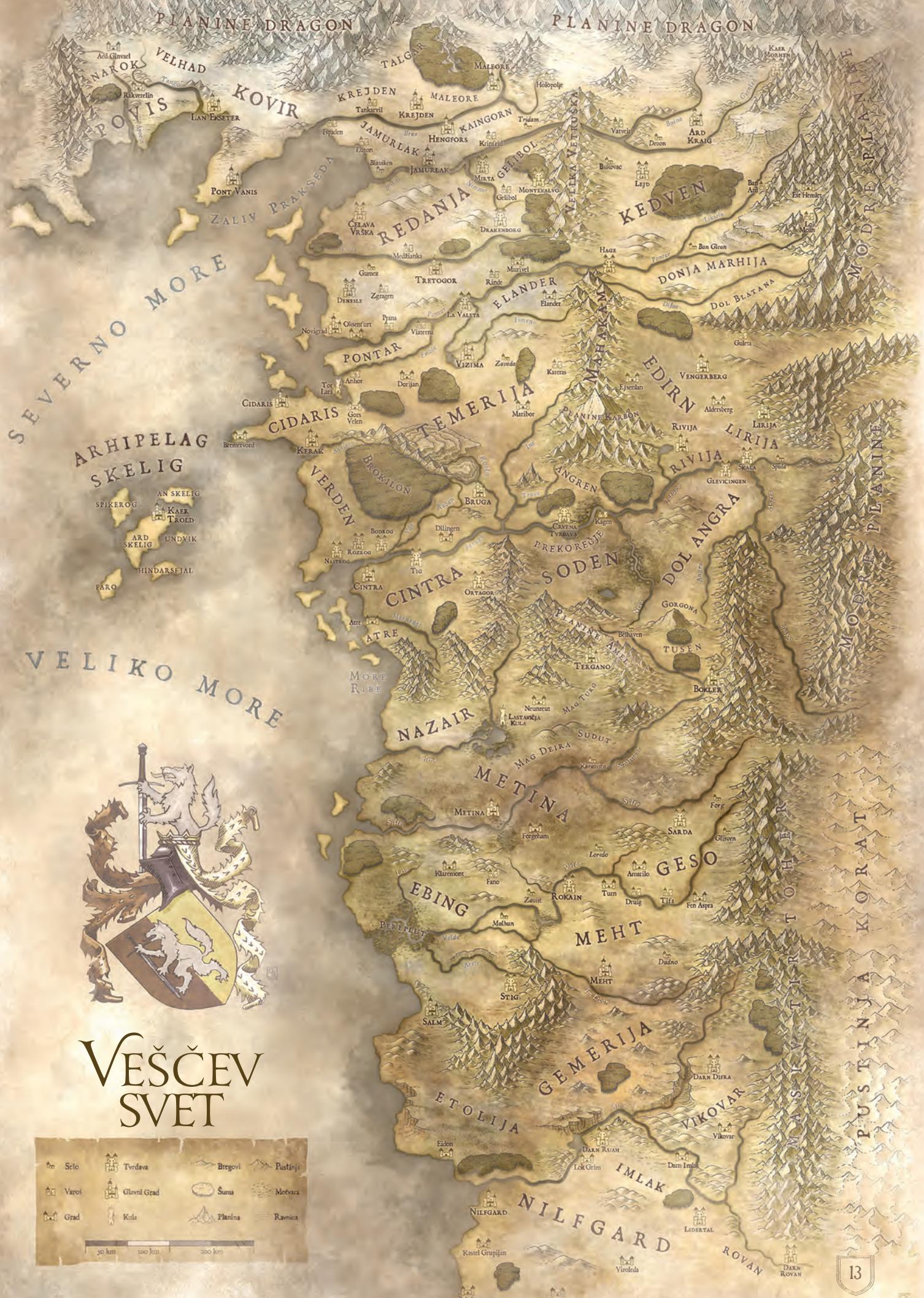
VLADAR: Ana Henrijeta

GLAVNI GRAD: Bokler

VALUTA: novigradska kruna

VAŽNIJI GRADOVI: Ked Mirkvid, Dun Tina, Lisiće Jame, Vedeta, Zurbaran

Tusen je na celom kontinentu poznat kao bajkovita zemља čarolije i magije. Ovom kneževinom upravlja Ana Henrijeta, prestonica joj je Bokler, a valuta novigradska kruna. Zahvaljujući pogodnoj klimi, cela ova regija živi, pre svega, od proizvodnje vina odlične reputacije, koje se izvozi u razna kraljevstva. Zahvaljujući tom vinskom obilju, Tusen uživa određene privilegije, na primer, na njegovu teritoriju ne šalju se špijuni. Brojni lutajući vitezovi, savršenih manira, motaju se po granicama i čuvaju bezbednost države.

VEŠČEV SVET

Ličnosti

Angulema

— Na koji način si dospela među kriminalce?
— Pitaš kao istražni sudija! — frknu kriveći se groteskno.
— Među kriminalce, fuuu! Skrenula s puta vrlina, heee!
Promrmljala je, pročeprkala ispod pazuha i izvukla nešto, veštač nije precizno video šta.
— Jednooki Fulko je — reče nejasno, zauzeto utrljavajući nešto u desni i uvlačeći u nos — ipak pristojan čovek. Šta je uzeo — uzeo je, ali prah je ostavio. Hoćeš malo, vešče?

Lastavičja kula

Nezakonita kćer jedne bogate porodice iz Cintre, Angulema je kao vrlo mala poverena dalekim rođacima. Nakon što je, na početku rata, smeštena u sirotište, odala se razbojništvu, kako bi preživela sa svojim drugovima. Mlada žena se, kasnije, pridružuje razbojničkoj družini Homera Stragena, zvanog Slavuj. Geralt je spasava od pogubljenja, sklopivši dogovor sa Fulkom Arteveldom, prefektom iz Ridbruna. Ona se tada priključuje njegovoj družini.

KONJUŠAREVA ĆERKA

Time što je spavala s konjušarem Angulemina majka nanela je sramotu svojoj plemenitoj porodici, na čijem je grbu morska mačka. Smatrana kopiletom, devojčica rođena iz te veze poverena je siromašnim dalekim rođacima koji su se o njoj dobro starali. Međutim, kada su izgubili dom i ostalu imovinu u ratu, odlučili su da devojčicu ostave u sirotištu koje su držali sveštenici. Devojčica otkriva da je to mesto u stvari bordel u kojem su deca primorana da pružaju usluge za novac. Budući da je tada imala samo petnaest godina, ona je relativno pošteđena strahota koje podrazumeva ta odvratna trgovina, i sprijateljuje se s jednom devojčicom i petoricom

dečaka. Udrženi, oni se naoružavaju noževima i ubijaju dvojicu redovnih mušterija, a zatim beže, nakon što su prethodno ispraznili kovčežiće. Postaju drumski razbojnici koji se trude da prežive zahvaljujući krađama.

SLAVUJEVA BANDA

Mladići i devojke brzo se pridružuju bandi Homera Stragena zvanog Slavuj. Angulema učestvuje u brojnim razbojništvima zbog čega je traži Fulko Artevelda, Nilfgardijac koji je postao prefekt Ridbruna. Baš kad je opljačkala Slavuja i pokušala da mu pobegne, devojku je uhvatilo Fulko. Ona se trudi da povrati slobodu postavši „krunski svedok“, što će reći otkrivajući informacije o svojim starim pajtašima koji se spremaju da postave zamku jednom vešcu i njegovoj trupi. Tako je Geralt upoznaje i, pristavši da ubije Slavuja, uspeva da je oslobodi. Zahvalna, Angulema dobrovoljno pristupa njegovoj družini.

Angulema uzima fisteh, drogu sličnu kokainu, koju je dovoljno da udahne ili da nanese na desni. To je moćna supstanca koja pojačava doživljaj čula i može da izazove vrtoglavicu i gubitak svesti.

Avalak'h

—Želim — nastavi Avalak'h, zaustavljujući se i pokazujući dlanom — da ovo opstane.
Čak i kada mi odemo, kada se ceo ovaj kontinent i ceo ovaj svet nađu pod mnogomiljnim
slojem snega i leda, Tir na Bea Arain će opstati. Oticićemo odavde, ali jednom ćemo se
vratiti. Mi, vilenjaci. Tako nam to predskazuje Aen Ithlinnespeath, proročanstvo
Itline Egli ep Evenijen.

Lastavičja kula

Avalak'h, čije je pravo ime bilo Krevan Espan ep Kaomhan Maha, kog su elflandski jednorozci nazvali Liscem, jeste Aen Ele, vilenjak iz Naroda Jova. Tačnije rečeno, on je Aen Saevhern, erudit koji ima široko znanje i sposoban je da predviđa budućnost. Prezire ljudska bića i smatra ih parazitima, a brine se, pre svega, za opstanak svoje vrste. Zato i želi da pronađe Hen Ihaer, Drevnu krv, koja je, po njegovom mišljenju, jedina mogućnost za spas.

PROROČICA ITLINA

Pre više od jednog milenijuma, vilenjačka proročica Itlina Egli ep Evenijen predvidela je brojne događaje: dolazak ljudskih bića tokom Konjunkcije sfera, ratove koje će oni voditi protiv vilenjaka, širenje ovih prvih i propadanje drugih, sučeljavanje gospodara Severa i Juga. Takođe je iznala proročanstvo *Aen Ithlinnespeath*, koje najavljuje kraj vremena s dolaskom Bele studeni, nagnjanje sunčevih zraka koji će drastično izmeniti uslove života na kontinentu.

Mnogo kasnije, Avalak'h učestvuje u nalaženju rešenja za tu propast, a rešenje se nalazi u jednom genu, Hen Ihaeru, koji treba da pomogne njegovom narodu da preživi taj morbidni kraj. Nažalost, osoba koja nosi taj gen — Lara Doren ep Šijadal — u koju je on inače zaljubljen, sjedinjuje se s čovekom Kregenanom iz Loda i razvejava sve njegove nade. Gen se gubi, barem dok Avalak'h ne shvati da je najzad mutirao u telu jedne od Larinih naslednica.

CILJ, PLAN I REZULTAT

Tako vilenjak kreće u potragu za Ciri, ne da bi je pratio, nego da bi uticao na sudbinu da navede mladu ženu da uđe u Tor Zirael, Lastavičju kulu, i prođe kroz kapiju koja će je odvesti u Elfland, svet Aen Ele, naroda Kralja Jova. Nakon tog sleda događaja, učenjak se služi ucenom, kako bi naterao Ciri da se sjedini sa Oberonom Muirketahom i tako donese na svet dete sposobno da spase svoj narod.

Moglo bi se pomisliti da je potpis Avalak'ha skraćenica, ali to je u stvari njegovo pravo ime Krevan Espan ep Kaomhan, ali napisano na elilonu, jeziku Aen Ele.

AEN ITHLINNESPEATH

Najpoznatije Itlinino proročanstvo, kako među vilenjacima tako i među ljudima, bez konkurenčije je *Aen Ithlinnespeath*, koje predviđa kraj sveta: „Onaj što je daleko, umreće od zaraze, onaj što je blizu, njega će ubiti mraz, onaj što se sakrije, umreće od gladi, onaj koji sve to prebrodi, stradaće od zime... Pošto će doći Tedd Deireadh: Vreme svršetka, Vreme mača i sekire, Vreme prezira, Vreme bele studeni i vučje mećave.“

Borh, zvani Tri Čavke

*— Haos i Red — nasmejao se Vilentretenmert. — Secaš li se, Geralte?
Haos je agresija, a Red je odbrana od nje. Vredno je uputiti se nakraj
sveta ne bi li se suprotstavio agresiji i zlu, je li tako, Geralte? Posebno,
kao što si govorio, kad je nagrada valjana.*

„Granica mogućnosti“, Mač sudbine

Borh je vitez čiji je nadimak Tri Čavke, što je prevod njegovog pravog imena Vilentretenmert na *lingua franca*. Tri crne ptice čine njegovo obeležje. Mada se pred očima svih pojavljuje u ljudskom obliku, u stvarnosti je on zlatni zmaj, jedan od poslednjih predstavnika svoje vrste. Tokom lova na zmaja, na planini Velika Vetruska, sreća se sa Geraltom, Nevenom i Jenefer.

ZERIKANSKI VITEZ

Borh putuje u ljudskom obličju. Poštovan je zbog svojih dostojanstvenih manira i živahnog karaktera. Za razliku od drugih zmajeva, on voli društvo ljudi. Prate ga dve mlade zerikanske ratnice, koje svi zovu Tea i Vea, jer je njihova prava imena nemoguće izgovoriti. Obe znaju da je on zmajskog porekla i smatraju ga najlepšim predstavnikom svoje vrste. Vitez uvek ide bez oružja, budući da su Tea i Vea spremne na sve da ga zaštite.

GRANICE MOGUĆNOSTI

Odmah nakon što je ubio jednog bazijskog, Geralt susreće Borha, koji štiti svoju imovinu i svog konja. Dok pokušavaju da pređu Braau, susreću Nevena i kreću u lov na zelenog zmaja. Stvorene je primećeno u slobodnom gradu Halopolju, gde je bio otrovan. U lov je ljude poveo Nedamir, gospodar Kaingorna, koji želi da dokaže koliko vredi i da potvrdi jedno staro proročanstvo. U toj povorci, u kojoj su brojni ljudi krenuli da dokrajče zmaja, nalazi se Jarpen Zigrin, kog Geralt vidi prvi put, kao i Jenefer. Tokom potrage, oni se razdvajaju od Borha, zbog odrona, i tada sreću ne zelenog već zlatnog zmaja, upravo izašlog iz legenede. Radi se o Borhu, ali tada to još нико ne shvata.

U POMOĆ MIRGTABRAKE

To stvorene ne može da bude pobedeno. Geralt i Jenefer, zaključivši da zlatni zmaj štiti zmajče, pomažu mu da se odbrani od svojih protivnika. Bitka je završena, Borh preuzima svoj pravi identitet i objašnjava Geraltu da je došao u tu zemlju da pomogne zelenoj zmajici po imenu Mirgtabrade, koja je bila otrovana. U znak zahvalnosti za podršku, dala mu je svoje zmajče. Borh zatim nestaje u svom zmajskom obliku sa Zerikankama i mладунчетом na svojim leđima.

*Istočno od prevoja Elskerdeg, pre nego što se stigne do Haklanda, do granica sveta, nalazi se Zerikanija.
Njene stanovnike nije glas da su nenadmašni ratnici i zastrašujući strelnici. Kruže glasine da je običaj da se tu obožavaju zmajevi. Najgore glasine čak pričaju i o žrtvama koje se podnose ovim stvorenjima.*

